

Monitor ZZP'ers Bouw

2022

eib

Economisch Instituut
voor de Bouw

Het auteursrecht voor de inhoud berust geheel bij de Stichting Economisch Instituut voor de Bouw. Overnemen van de inhoud (of delen daarvan) is uitsluitend toegestaan met schriftelijke toestemming van het EIB. Het is geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in artikelen en dergelijke, mits daarbij de bron duidelijk en nauwkeurig wordt vermeld.

November 2023

Monitor ZZP'ers Bouw

2022

Natasha Spijker

Inhoudsopgave

Woord vooraf	7
1 Conclusies op hoofdlijnen	9
2 Ontwikkeling aantal zzp'ers	13
3 Totaal bouwnijverheid	15
3.1 Gewerkte uren per week	15
3.2 Gewerkte weken	15
3.3 Uurtarieven	16
3.4 Omzet en bruto inkomen	17
3.5 Orderportefeuille	18
3.6 Belemmeringen en toekomstplannen	19
4 Algemene bouw	21
4.1 Gewerkte uren per week	21
4.2 Gewerkte weken	21
4.3 Uurtarieven	22
4.4 Omzet en bruto inkomen	23
4.5 Orderportefeuille	23
4.6 Belemmeringen en toekomstplannen	24
5 Gespecialiseerde bouw	27
5.1 Gewerkte uren per week	27
5.2 Gewerkte weken	27
5.3 Uurtarieven	28
5.4 Omzet en bruto inkomen	29
5.5 Orderportefeuille	29
5.6 Belemmeringen en toekomstplannen	30
6 Grond-, water- en wegenbouw	33
6.1 Gewerkte uren per week	33
6.2 Gewerkte weken	34
6.3 Uurtarieven	34
6.4 Omzet en bruto inkomen	35
6.5 Orderportefeuille	36
6.6 Belemmeringen en toekomstplannen	37
Bijlage	39
Begrippenlijst	41

Woord vooraf

De Monitor ZZP'ers Bouw betreft een conjunctuurmeting onder zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) werkzaam in de bouw. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de partijen betrokken bij de CAO Bouw en Infra. Deze meting is verricht tussen april en augustus 2023 en betreft vragen over de ontwikkelingen in het jaar 2022.

De meting werd voorheen ieder halfjaar uitgevoerd, maar sinds dit jaar is besloten om dit te veranderen naar één keer per jaar. Dit betekent dat de Monitor ZZP'ers Bouw vanaf nu ieder najaar zal verschijnen. Eén van de redenen voor deze verandering is dat seizoenseffecten een rol spelen wanneer men een vergelijking maakt tussen twee opeenvolgende halfjaren. Hierdoor zijn de resultaten van de ene meting niet altijd direct te vergelijken met de resultaten van de voorgaande meting, wat de interpretatie van de resultaten en ontwikkelingen lastiger maakt. Door de meting één keer per jaar uit te voeren en de resultaten over een heel jaar te rapporteren, wordt dit probleem weggenomen. Daarnaast is besloten om de steekproef van zzp'ers uit te breiden naar ongeveer 20.000 in plaats van 10.000. Hierdoor kan een hogere respons worden behaald, met betrouwbaardere resultaten tot gevolg.

De laatste jaren is het aantal personen dat als zzp'er in de bouw actief is, sterk toegenomen. Het aantal zzp'ers is in 2022 opnieuw gestegen. Afhankelijk van de toegepaste definitie gaat het om een groep van ongeveer 191.000 ondernemingen zonder personeel die inmiddels een belangrijke schakel vormen in het productieproces van de bouw. Het conjunctuuronderzoek schetst een beeld van de sociaal-economische positie van de zzp'ers aan de hand van kenmerken die in de tijd kunnen worden gevolgd.

1 Conclusies op hoofdlijnen

In 2022 zet de groei van het aantal zzp'ers verder door. Het aantal zzp'ers in de bouw kwam uit op ongeveer 191.000. Zzp'ers werkten in 2022 gemiddeld 40 uur per week. Daarnaast werkten zij gemiddeld 44 van de 52 weken. De bezettingsgraad kwam uit op 92% en het gemiddelde uurtarief bedroeg ongeveer € 49. Zzp'ers verdienden gemiddeld ongeveer € 7.500 per maand. De gemiddelde werkvoorraad kwam uit op 24½ week.

Tabel 1.1 Overzichtstabel kengetallen zzp'ers naar sector, 2022

	Totale bouw	Algemene bouw	Gespecialiseerde bouw	Grond-, water- en wegebouw
Aantal zzp'ers*	191.302	80.434	94.427	16.441
Bezetting				
Gewerkte uren per week	39,79	38,70	40,96	39,11
Gewerkte weken	44	43	45	45½
Bezettingsgraad	92%	91%	92%	93%
Uurtarieven				
Gemiddelde	€ 48,92	€ 49,63	€ 48,78	€ 43,80
Hoogste	€ 53,00	€ 53,85	€ 52,68	€ 48,21
Laagste	€ 44,57	€ 45,11	€ 44,52	€ 40,14
Inkomen				
Maandelijks bruto inkomen**	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.600	€ 6.550
Orderportefeuille				
Werkvoorraad in weken	24½	25	23½	21½

*Bron KvK.

**Betreft een berekend gemiddelde per maand.

Bron: EIB

Bezettingsgraad blijft op hoog niveau

- Het gemiddeld aantal gewerkte uren per week is in 2022 met ongeveer een uur afgenomen ten opzichte van 2021. Zzp'ers in de bouw werkten gemiddeld 40 uur per week. In de grond-, water- en wegebouw (gww) daalde het gemiddeld aantal gewerkte uren het sterkst, namelijk met ruim drie uur per week. In zowel de algemene bouw als de gespecialiseerde bouw werkten zzp'ers gemiddeld één uur per week minder dan in 2021. Ongeveer de helft van de zzp'ers werkte tussen 31 en 40 uur per week en nog eens een derde van de zzp'ers werkte meer dan 40 uur per week.
- In 2022 werkten zzp'ers in de bouw gemiddeld 44 van de 52 weken. Dit is een daling van anderhalve week ten opzichte van 2021. In de algemene bouw werkten zzp'ers in 2022 gemiddeld twee weken minder dan in 2021. In de gespecialiseerde bouw trad een daling van anderhalve week op en in de gww werkten zzp'ers gemiddeld een halve week minder dan in 2021. Van de zzp'ers in de bouw geeft 7% aan alle 52 weken te hebben gewerkt.

- De bezettingsgraad, oftewel het aantal gewerkte uren afgezet tegen dat wat potentieel mogelijk zou zijn bij volledige bezetting, is in 2022 met 1%-punt gedaald en kwam uit op 92%. De bezettingsgraad ligt daarmee nog steeds op een hoog niveau. Zes op de tien zzp'ers in de bouw gaf aan volledig bezet te zijn. Dit aandeel is met 12%-punt gedaald ten opzichte van 2021.

Uurtarieven gestegen

- Het gemiddelde uurtarief is in 2022 met € 3 gestegen ten opzichte van 2021. Zzp'ers in de bouw verdienen gemiddeld € 49 per uur. In de algemene bouw trad de sterkste stijging op (+€ 4). In de gespecialiseerde bouw nam het uurtarief toe met € 2,50. Daarentegen is het uurtarief in de gww met ongeveer € 0,50 afgenomen. Ruim een derde van de zzp'ers in de bouw hanteerde een uurtarief hoger dan € 50.
- De gemiddelde spreiding in het uurtarief is met ruim € 2 gestegen en bedroeg € 8,50.¹ De stijging kan worden verklaard doordat het hoogste uurtarief met ruim € 4 toenam, terwijl het laagste uurtarief met ongeveer € 2 steeg. Het laagste uurtarief bedroeg € 44,50 en het hoogste uurtarief € 53. In de algemene bouw steeg de gemiddelde spreiding met € 3,50 en in de gww met € 3. In de gespecialiseerde bouw trad een minder sterke stijging op (+€ 1,50).

Bruto inkomen sterk gestegen

- Het gemiddelde bruto maandinkomen is in 2022 met € 700 gestegen en bedroeg € 7.500. In alle deelsectoren lag het gemiddelde bruto maandinkomen tussen € 6.550 en € 7.600. In de algemene bouw en in de gespecialiseerde bouw trad een stijging op van respectievelijk € 800 en € 700. In de gww bleef het bruto maandinkomen ongeveer gelijk ten opzichte van 2021. Ongeveer een derde van de zzp'ers in de bouw verdiende tussen € 7.500 en € 10.000 per maand en een iets groter aandeel verdiende tussen € 5.000 en € 7.500 per maand. Daarnaast had 15% een bruto maandinkomen hoger dan € 10.000.
- De berekende maandomzet per zzp'er (op basis van het aantal gewerkte uren, gewerkte weken en het uurtarief) is met 0,7% gestegen ten opzichte van 2021. Deze stijging kan volledig worden toegeschreven aan de algemene bouw, waar de omzet per zzp'er met 1,4% toenam. In de gww nam de omzet met bijna 10% af en in de gespecialiseerde bouw trad een lichte daling van 1,4% op.
- Het grootste deel van de omzet kwam voort uit renovatie en onderhoud van woningen en andere gebouwen (64%). In de algemene bouw kwam 72% van de omzet voort uit renovatie en onderhoud van woningen en gebouwen. In de gespecialiseerde bouw was renovatie en onderhoud van woningen en andere gebouwen goed voor 62% van de omzet. In de grond-, water- en wegenbouw kwam het merendeel van de omzet (63%) voort uit nieuwbouw en onderhoud van infrastructuur.

Werkvoorraad gestegen en marktverwachting verslechterd

- De gemiddelde werkvoorraad van zzp'ers in de bouw is met ongeveer anderhalve week gestegen. Daarmee bedroeg de gemiddelde orderportefeuille van zzp'ers in de bouw gemiddeld 24½ week. De stijging kan volledig worden toegeschreven aan de gespecialiseerde bouw, waar de werkvoorraad met tweeënhalve week toenam. In de algemene bouw bleef de werkvoorraad gelijk en in de gww trad een daling op van ongeveer een week. Van de zzp'ers in de bouw gaf 28% aan dat de werkvoorraad is gestegen ten opzichte van vorig jaar, terwijl 23% aangaf dat deze is gedaald.
- De werkvoorraad ligt op een normaal niveau. Van de zzp'ers beoordeelde 31% de werkvoorraad als groot voor de tijd van het jaar. Dit aandeel is met 14%-punt gedaald ten opzichte van een jaar geleden. Bijna 60% van de zzp'ers beoordeelde de werkvoorraad als normaal voor de tijd van het jaar (+14%-punt).
- De marktverwachtingen zijn verslechterd ten opzichte van een jaar geleden. Het aandeel zzp'ers dat verwacht dat de markt de komende tijd zal afzakken is met 10%-punt

¹ In de enquête wordt gevraagd naar het hoogste en het laagste bruto uurtarief dat zzp'ers hebben toegepast. Het verschil tussen deze tarieven geeft dus de gemiddelde spreiding in het uurtarief van zzp'ers weer. Het laagste en hoogste uurtarief reflecteren de verschillende tarieven die zij toepassen voor verschillende werken.

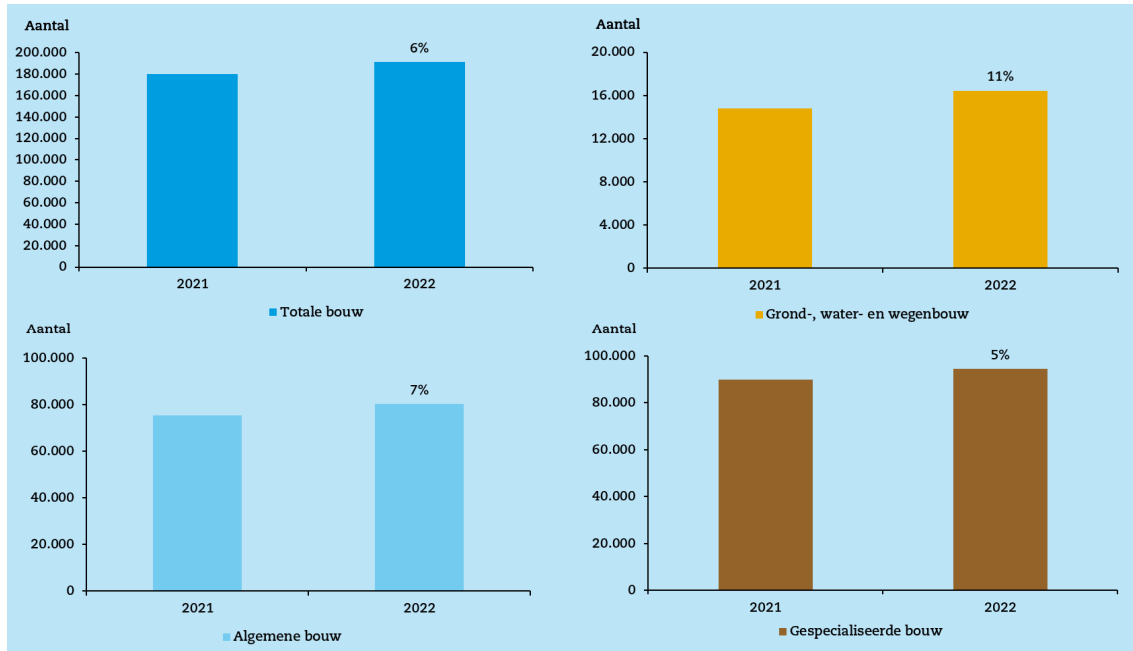
toegenomen naar 19%. De meerderheid van de zzp'ers verwacht dat de markt op het huidige niveau zal blijven.

Weinig zzp'ers ondervinden belemmeringen, meerderheid blijft zzp'er

- Ruim twee derde van de zzp'ers in de bouw gaf aan geen belemmeringen te ondervinden bij de uitvoering van het beroep. Indien zzp'ers wel belemmeringen ondervonden, noemde 52% van de zzp'ers problemen met de aanvoer van bouwmaterialen of materieel als oorzaak. Daarnaast waren tijdsdruk (34%), klanten die niet op tijd betalen (29%) en concurrentie van buitenlandse zzp'ers (29%) belangrijke knelpunten voor zzp'ers.
- Van de zzp'ers verwacht 8% over een jaar met pensioen te gaan en 3% verwacht over een jaar te zijn gestopt als zzp'er en een baan te zoeken. Daarnaast gaf 8% van de zzp'ers aan nog niet te weten wat de toekomstplannen zijn. Een geruime meerderheid van de zzp'ers (78%) gaf echter aan de komende tijd door te blijven werken als zzp'er.

2 Ontwikkeling aantal zzp'ers

Eind 2022 stonden 191.302 zzp'ers ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel² als ondernemer in bouw. Dit is een groei van 6% ten opzichte van 2021. Het aantal zzp'ers in de grond-, water- en wegebouw steeg het sterkst, namelijk met 11%. In de gespecialiseerde bouw nam het aantal zzp'ers toe met 5% en in de burgerlijke en utiliteitsbouw met 7% ten opzichte van 2021.

² Bron voor het aantal zzp'ers ingeschreven bij de KvK is Company.info.

Aantal zzp'ers in de bouw

In tabel 2.1 is een overzicht opgenomen van het aantal zzp'ers in de bouw volgens het CBS en de KvK.

Tabel 2.1 Aantal zelfstandigen in de bouw naar diverse bronnen

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bedrijven met één werkzame persoon, CBS*	126.935	132.860	144.170	158.915	170.420	186.945	205.075
Aantal eenmans- zaken KvK**	112.327	135.837	142.001	154.057	161.900	180.191	191.302

*CBS bedrijvendemografie, meest recente data.

**Company.info eenmanszaken met 0 en 1 werkzame persoon.

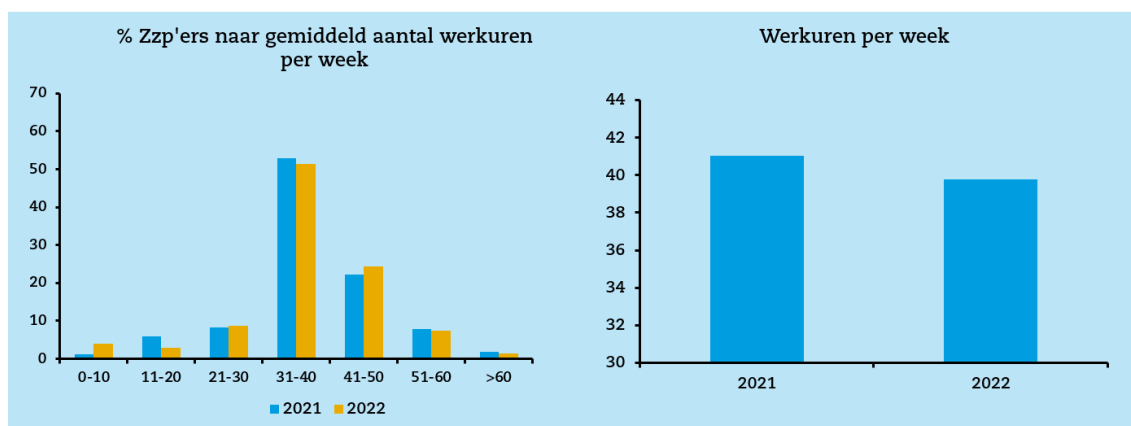
Bron: CBS en KvK, bewerking EIB

3 Totaal bouwnijverheid

3.1 Gewerkte uren per week

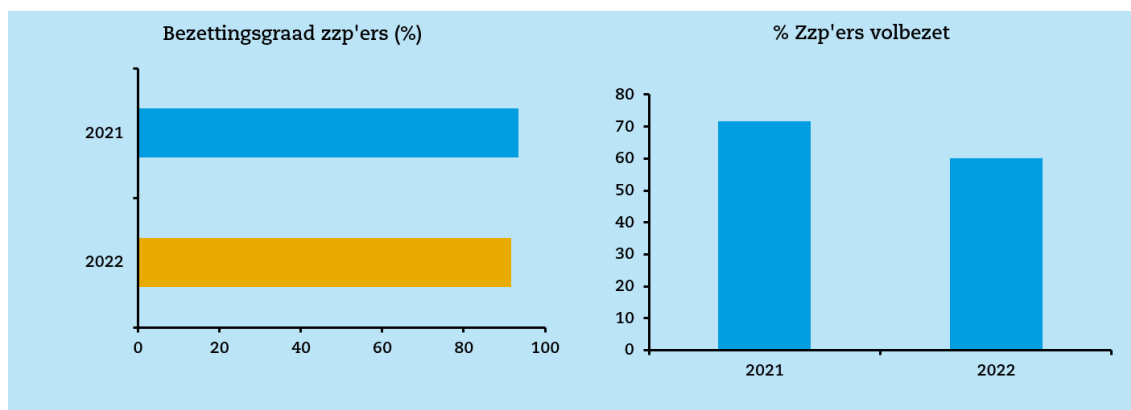
Aantal gewerkte uren iets gedaald

In de totale bouwnijverheid is het gemiddeld aantal gewerkte uren per week in 2022 met ongeveer een uur afgenomen ten opzichte van 2021. Daarmee werkten zzp'ers in de totale bouw gemiddeld 40 uur per week. Ongeveer de helft van de zzp'ers werkte tussen 31 en 40 uur per week. Dit aandeel is ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van 2021. Daarnaast werkte een derde van de zzp'ers meer dan 40 uur per week.

Bezettingsgraad licht gedaald

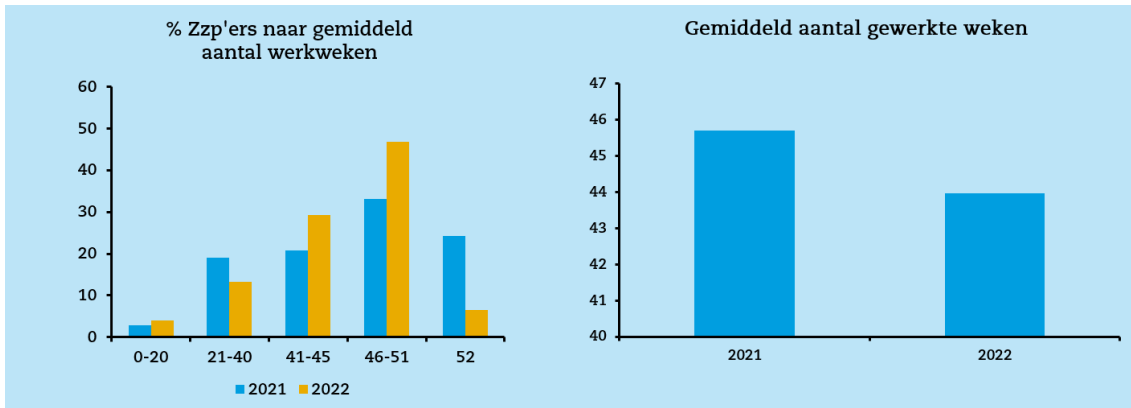
De bezettingsgraad, het aantal feitelijk gewerkte uren als aandeel van het aantal uren tijdens een volledig bezette werkweek, is in 2022 met ongeveer 1%-punt gedaald en kwam uit op 92%. Van de zzp'ers in de totale bouw gaf 60% aan volledig bezet te zijn. Dit aandeel is met 12%-punt gedaald ten opzichte van 2021.

3.2 Gewerkte weken

Aantal gewerkte weken gedaald

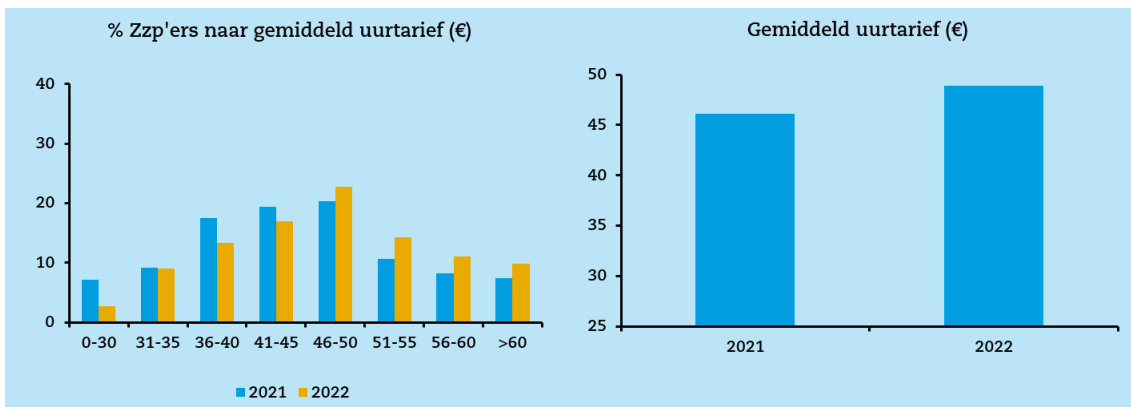
In 2022 is het gemiddeld aantal gewerkte weken met ongeveer anderhalve week afgenomen ten opzichte van 2021. Gemiddeld werkten zzp'ers in de totale bouw 44 weken in 2022. Van de zzp'ers heeft 7% alle 52 weken gewerkt. Dit aandeel is sterk afgenomen ten opzichte van 2021, toen nog bijna een kwart van de zzp'ers alle 52 weken werkte. Daarnaast is het aandeel zzp'ers dat tussen 41 en 51 weken heeft gewerkt met 22%-punt toegenomen tot 76%.

3.3 Uurtarieven

Uurtarief sterk gestegen

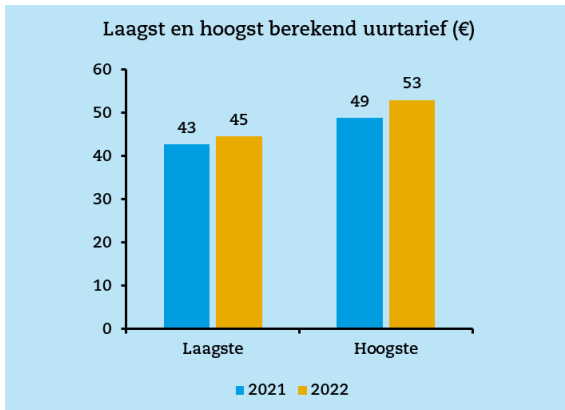
Het gemiddelde uurtarief van zzp'ers in de totale bouw is in 2022 met ongeveer € 3 gestegen ten opzichte van 2021. Zzp'ers verdienen gemiddeld € 49 per uur. Van de zzp'ers hanteerde 35% een uurtarief hoger dan € 50. Dit aandeel is met 9%-punt gestegen ten opzichte van 2021. Het aandeel zzp'ers dat een tarief van maximaal € 40 hanteerde kwam in 2022 uit op een kwart, terwijl dit in 2021 nog ongeveer een derde was. Het lage uurtarief (\leq € 30) werd door 3% van de zzp'ers gehanteerd (-4%-punt).

Gemiddelde spreiding uurtarief gestegen³

In 2022 is het hoogste uurtarief van zzp'ers in de totale bouw met ongeveer € 4 gestegen. Het laagste uurtarief nam met ruim € 2 toe. Als gevolg is de gemiddelde spreiding, oftewel het verschil tussen het hoogste en het laagste uurtarief, met ruim € 2 gestegen naar € 8,50. Het laagste uurtarief bedroeg in 2022 gemiddeld € 44,50 en het hoogste uurtarief bedroeg € 53.

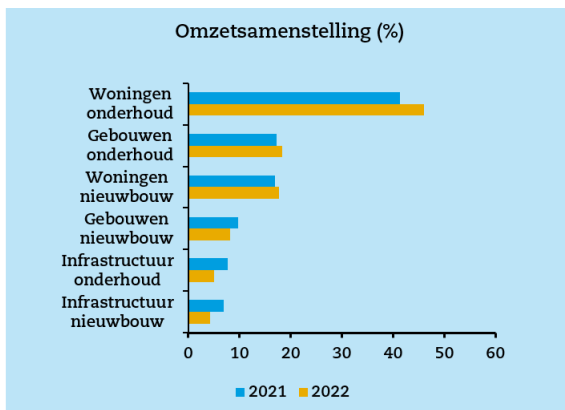
³ In de enquête wordt gevraagd naar het hoogste en het laagste bruto uurtarief dat zzp'ers hebben toegepast. Het verschil tussen deze tarieven geeft dus de gemiddelde spreiding in het uurtarief van zzp'ers weer. Het laagste en hoogste uurtarief reflecteren de verschillende tarieven die zij toepassen voor verschillende werken.

3.4 Omzet en bruto inkomen

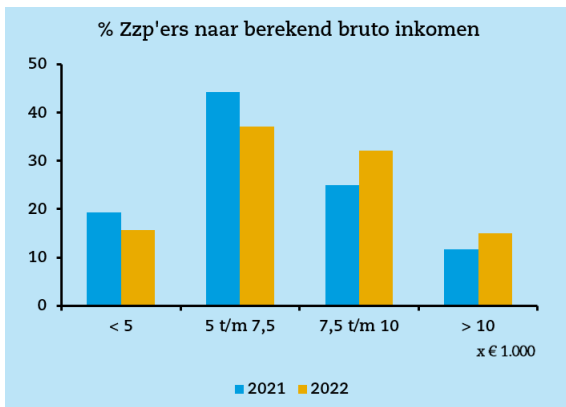
Omzet licht gestegen

De berekende omzet per zzp'er (op basis van het aantal gewerkte uren, gewerkte weken en het uurtarief) vertoonde in 2022 een lichte stijging van 0,7% ten opzichte van 2021. De samenstelling van de omzet is vergelijkbaar met het voorgaande jaar. Het merendeel van de omzet kwam nog steeds voort uit renovatie en onderhoud van woningen en andere gebouwen (64%). Dit aandeel is met 5%-punt gestegen ten opzichte van 2021. Daarnaast kwam nog eens 26% van de omzet voort uit nieuwbouw van woningen en gebouwen.

Bruto inkomen fors gestegen

In 2022 is het gemiddelde bruto maandinkomen in de totale bouw met ongeveer € 700 toegenomen ten opzichte van 2021 en bedroeg € 7.500. De forse stijging kan worden verklaard doordat het aandeel zzp'ers dat tussen € 7.500 en € 10.000 per maand verdiende met 7%-punt is gestegen naar 32%. Daarnaast kwam het aandeel zzp'ers dat meer dan € 10.000 per maand verdiende uit op 15% (+3%-punt).

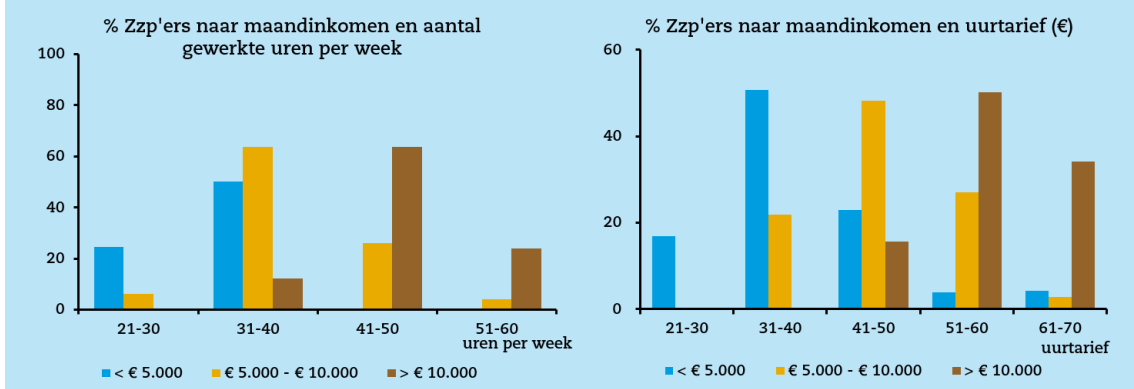

De karakteristieken van zzp'ers naar bruto maandinkomen in 2022

Wat is de reden dat sommige zzp'ers een hoger maandinkomen hebben dan andere? Is dit te wijten aan het aantal gewerkte uren per week? Of ligt het inkomen van sommige zzp'ers zo hoog doordat zij een hoger uurloon rekenen?

In onderstaande figuren is te zien dat zowel het aantal gewerkte uren als het gemiddelde uurtarief bijdragen aan het hoge inkomen van zzp'ers. Van de zzp'ers die meer dan € 10.000 per maand verdienen, had 100% een uurloon van meer dan € 40, waarbij 34% een uurloon van meer dan € 60 hanteerde. Ter vergelijking: van de zzp'ers die minder dan € 5.000 per maand verdienen, hanteerde 31% een uurloon van meer dan € 40 en slechts 4% een uurloon van meer dan € 60. Daarnaast werkten zzp'ers met een hoog inkomen ook meer uren per week. Van de zzp'ers met een inkomen boven € 10.000 per maand werkte 88% meer dan 40 uur per week. Onder de zzp'ers met een inkomen lager dan € 5.000 werkte vrijwel geen van de zzp'ers meer dan 40 uur per week.

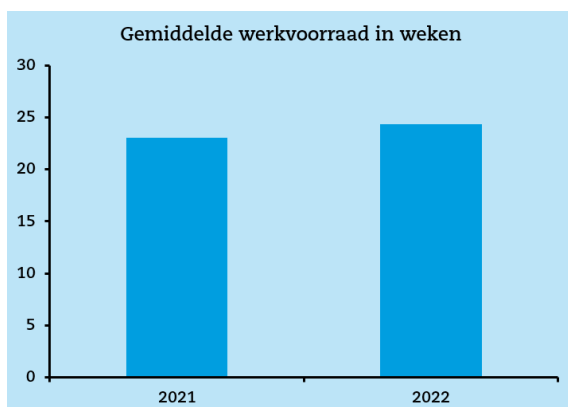
Het hogere maandloon lijkt niet eenduidig te wijden aan ofwel meer gewerkte uren per week ofwel een hoger uurloon, maar lijkt een combinatie van beide.

3.5 Orderportefeuille

Werkvoorraad gestegen

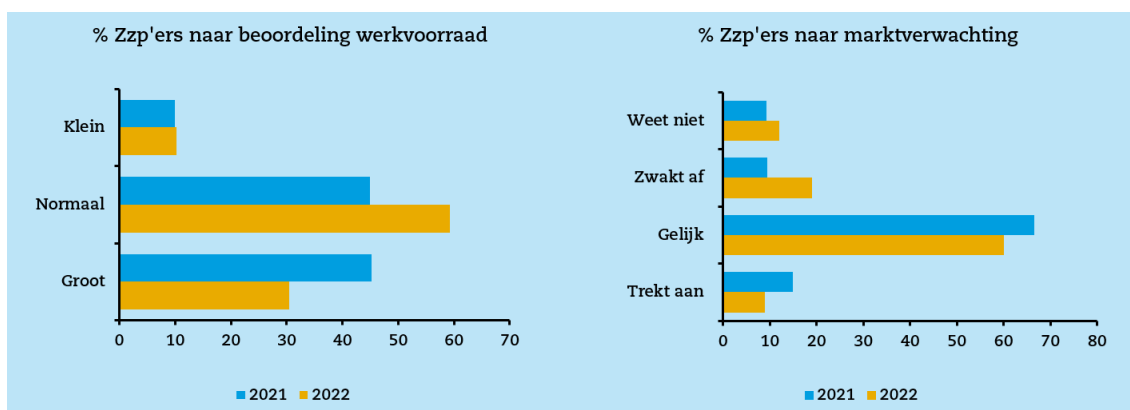
De gemiddelde werkvoorraad in de totale bouw bedroeg in 2022 24½ week. Daarmee is de gemiddelde orderportefeuille van zzp'ers met ongeveer anderhalve week gedaald ten opzichte van een jaar geleden. Van de zzp'ers gaf 23% aan dat de werkvoorraad is afgenomen. Daarnaast gaf 28% van de zzp'ers aan dat de werkvoorraad is toegenomen.

Werkvoorraad op normaal niveau, marktverwachting iets verslechterd

Ongeveer 31% van de zzp'ers beoordeelde de werkvoorraad in 2022 als groot voor de tijd van het jaar, een afname van 14%-punt vergeleken met een jaar geleden. Het aandeel zzp'ers dat de werkvoorraad als klein beoordeelde is gelijk gebleven en bedroeg 10%.

De marktverwachtingen zijn iets verslechterd. Het aandeel zzp'ers dat verwacht dat de markt zal aantrekken is met 6%-punt gedaald naar 9%, terwijl 19% van de zzp'ers verwacht dat de markt zal gaan afzakken. Dit aandeel is met 10%-punt toegenomen. Het merendeel van de zzp'ers verwacht dat de markt gelijk zal blijven.

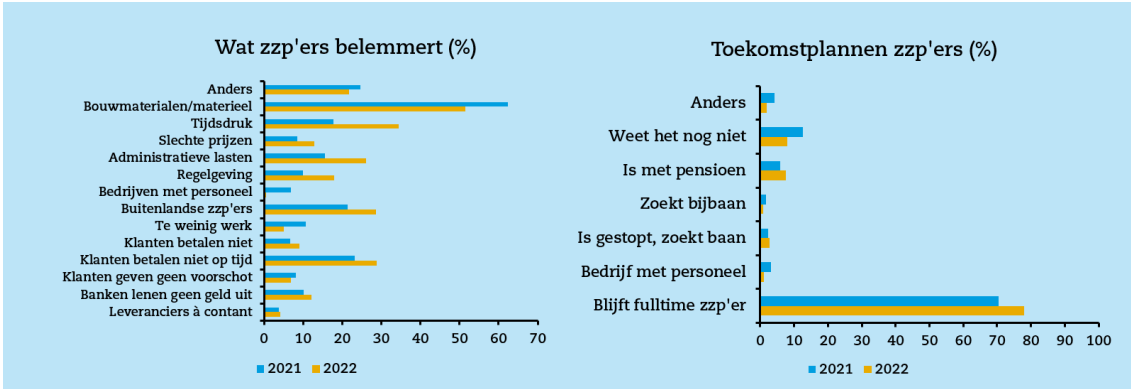

3.6 Belemmeringen en toekomstplannen

Merendeel zzp'ers ervaart geen belemmeringen, meerderheid blijft zzp'er

Ruim twee derde van de zzp'ers in de totale bouw gaf aan geen belemmeringen te ondervinden bij de uitvoering van het beroep. Dit is een daling van 5%-punt ten opzichte van een jaar geleden. Zzp'ers die wel belemmeringen ondervonden, noemden voornamelijk problemen met de aanvoer van bouwmaterialen of materieel als oorzaak (52%). Overige knelpunten die zzp'ers hadden voornamelijk te maken met tijdsdruk (34%), klanten die niet op tijd betaalden (29%), concurrentie van buitenlandse zzp'ers (29%) en administratieve lasten (26%). Vooral tijdsdruk werd vaker genoemd dan tijdens de vorige meting, dit aandeel is namelijk met 16%-punt toegenomen.

Van de zzp'ers verwacht 8% over een jaar met pensioen te gaan. Nog eens 8% weet nog niet wat de toekomstplannen zijn. Daarnaast verwacht 3% over een jaar te zijn gestopt als zzp'er en een baan te zoeken. Desondanks blijft 78% van de zzp'ers de aankomende tijd als zzp'er werken.

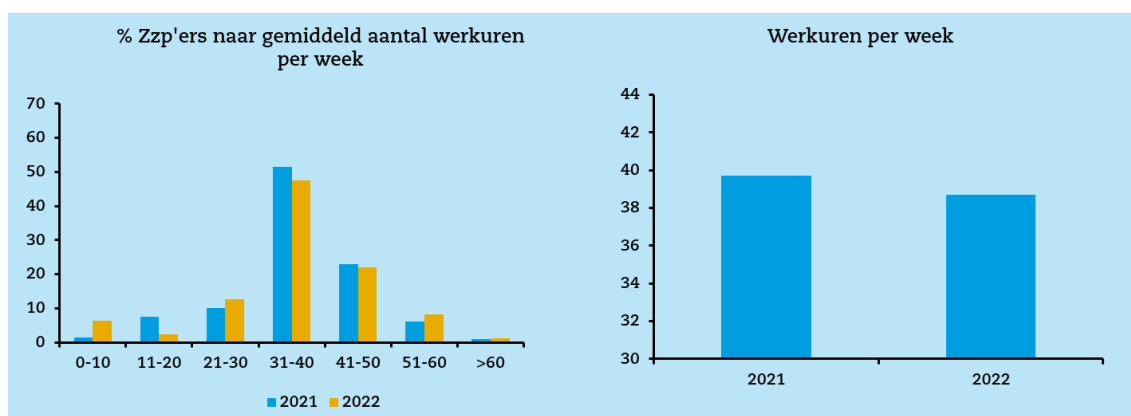

4 Algemene bouw

4.1 Gewerkte uren per week

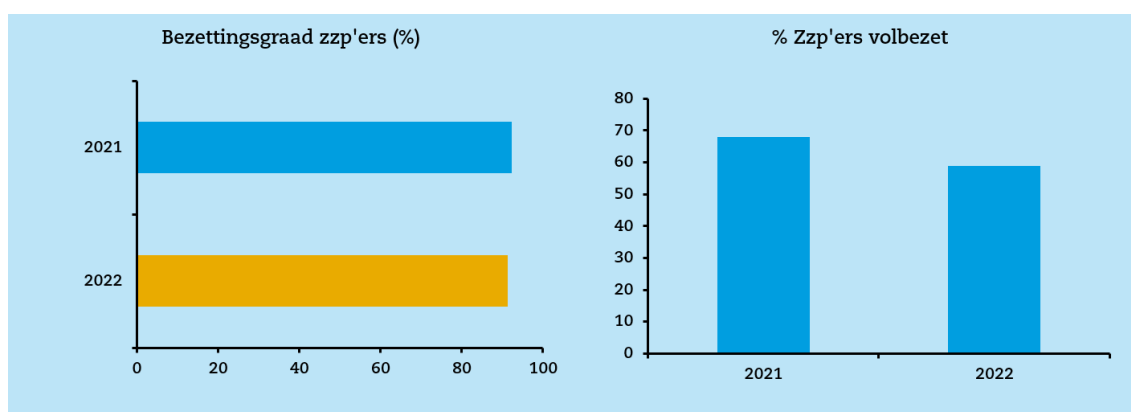
Aantal gewerkte uren iets gedaald

In de algemene bouw is het gemiddeld aantal gewerkte uren per week in 2022 met een uur gedaald ten opzichte van 2021. Zzp'ers in de algemene bouw werkten gemiddeld 39 uur per week. In de algemene bouw werkte 47% van de zzp'ers tussen 31 en 40 uur per week, een afname van 5%-punt ten opzichte van 2021. Het aandeel zzp'ers dat 30 uur per week of minder werkte is met 2%-punt gestegen en kwam uit op 21%.

Bezettingsgraad licht gedaald

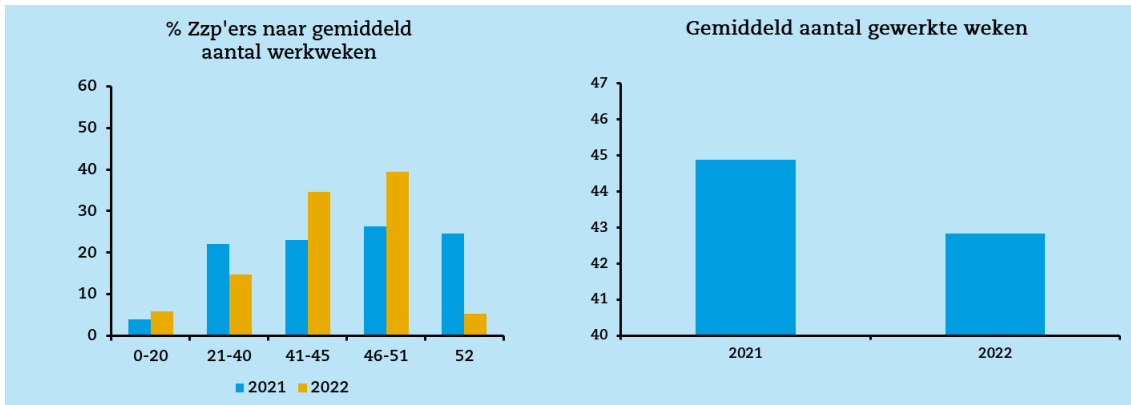
De bezettingsgraad in de algemene bouw kwam in 2022 uit op 91% en is daarmee met 1%-punt gedaald ten opzichte van 2021. Daarnaast gaf 59% van de zzp'ers aan volledig bezet te zijn, dit aandeel is met 9%-punt afgenomen ten opzichte van 2021.

4.2 Gewerkte weken

Aantal gewerkte weken gedaald

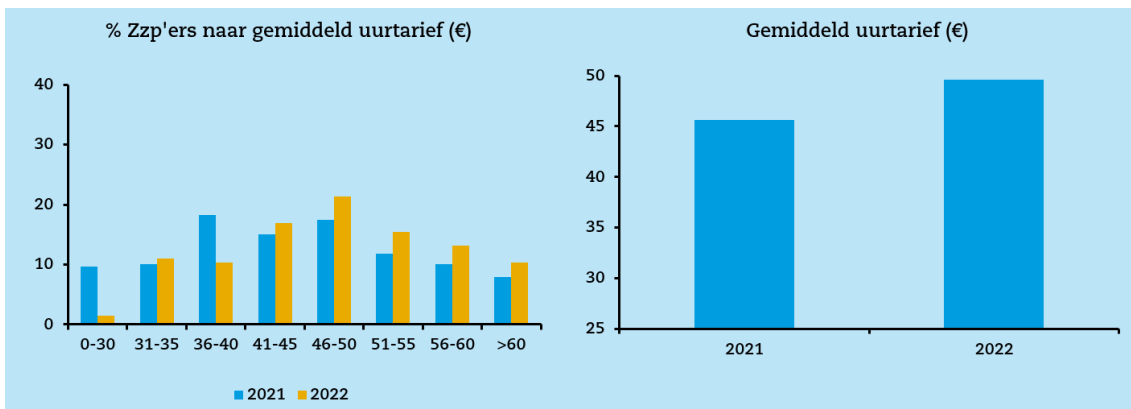
Het gemiddeld aantal gewerkte weken van zzp'ers in de algemene bouw is in 2022 met twee weken gedaald ten opzichte van 2021. Gemiddeld werkten zzp'ers 43 van de 52 weken. Van de zzp'ers in de algemene bouw heeft 5% alle 52 weken gewerkt. Dit is een daling van 20%-punt ten opzichte van 2021. Daarnaast werkte bijna driekwart van de zzp'ers in de algemene bouw tussen 41 en 51 weken (+25%-punt).

4.3 Uurtarieven

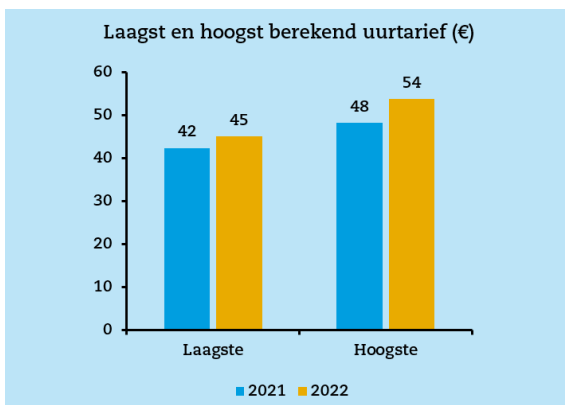
Uurtarief sterk gestegen

Het gemiddelde uurtarief van zzp'ers in de algemene bouw is in 2022 met ongeveer € 4 gestegen naar € 49,50. Van de zzp'ers hanteerde 39% een uurtarief hoger dan € 50. Dit aandeel is met 9%-punt gestegen ten opzichte van 2021. Het aandeel zzp'ers dat een uurtarief van maximaal € 40 hanteerde kwam in 2022 uit op 23%, een daling van 15%-punt ten opzichte van 2021. Slechts 1% van de zzp'ers hanteerde het lage uurtarief (\leq € 30), een afname van 9%-punt ten opzichte van vorig jaar.

Gemiddelde spreiding uurtarief sterk gestegen

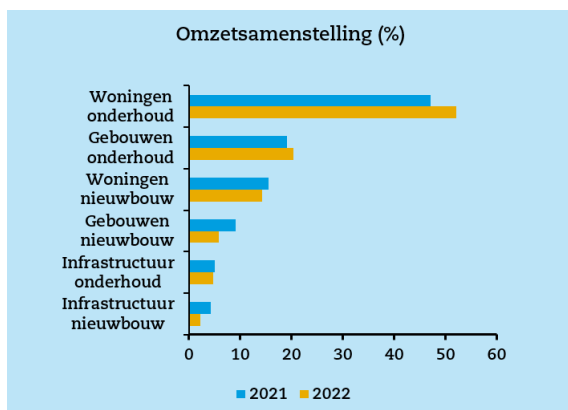
Het laagst gehanteerde uurtarief bedroeg in 2022 ongeveer € 45,00 en is daarmee met ongeveer € 2,50 toegenomen ten opzichte van 2021. Het hoogst gehanteerde uurtarief kwam uit op gemiddeld € 54, een stijging van € 6. Als gevolg is het verschil tussen het hoogste en het laagste uurtarief (de gemiddelde spreiding) met € 3,50 gestegen naar € 9.

4.4 Omzet en bruto inkomen

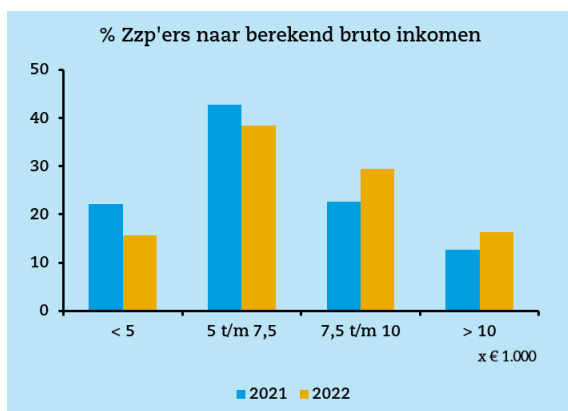
Omzet licht gestegen

De berekende omzet per zzp'er (op basis van het aantal gewerkte uren, gewerkte weken en het uurtarief) in de algemene bouw is in 2022 met 1,4% gestegen ten opzichte van 2021. Het grootste deel van de omzet kwam nog steeds voort uit onderhoud van woningen en gebouwen (72%). Dit aandeel is 6%-punt toegenomen ten opzichte van 2021. Nieuwbouw van woningen en gebouwen was nog eens goed voor een vijfde van de omzet.

Bruto inkomen fors gestegen

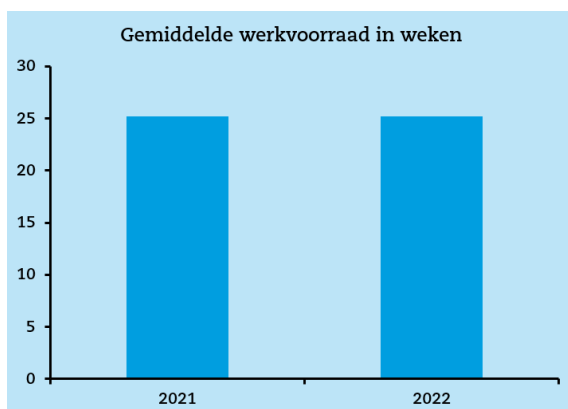
Zzp'ers in de algemene bouw verdienden in 2022 gemiddeld € 7.500 per maand. Dit is ongeveer € 800 meer dan in 2021. De stijging kan worden verklaard doordat een groter aandeel, namelijk 46% van de zzp'ers, meer dan € 7.500 per maand verdiende (+11%-punt). Daarentegen is het aandeel zzp'ers dat minder dan € 5.000 per maand verdiende met 6%-punt gedaald naar 16%.

4.5 Orderportefeuille

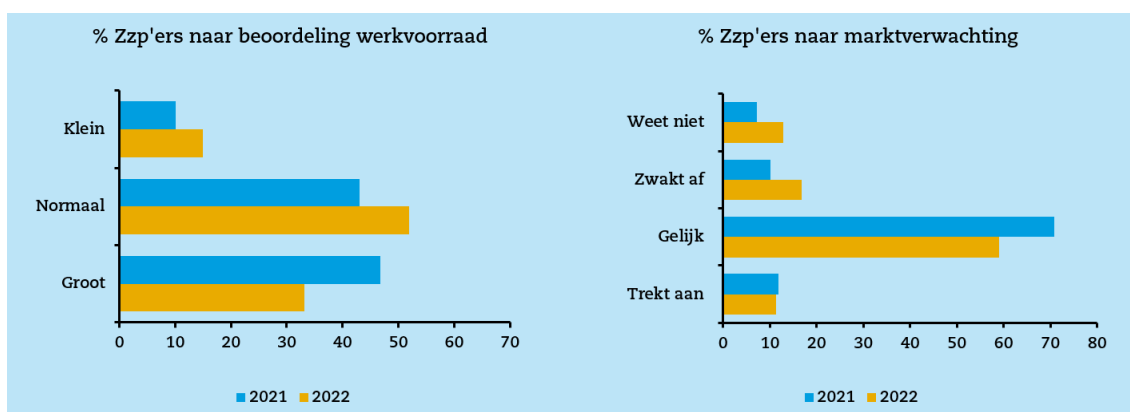
Werkvoorraad gelijk gebleven

De gemiddelde orderportefeuille in de algemene bouw kwam in 2022 uit op 25 weken en is daarmee gelijk gebleven ten opzichte van 2021. Van de zzp'ers in de algemene bouw gaf 26% aan dat de werkvoorraad hoger is dan een jaar geleden, terwijl één op de vijf zzp'ers aangaf dat de werkvoorraad is gedaald.

Werkvoorraad op normaal niveau, marktverwachting iets verslechterd

Een derde van de zzp'ers in de algemene bouw beoordeelde de werkvoorraad als groot voor de tijd van het jaar. Dit aandeel is sterk gedaald ten opzichte van een jaar geleden (-14%-punt). Daarnaast beoordeelde 15% de werkvoorraad als klein. Dit aandeel is met 5%-punt gestegen. Het aandeel zzp'ers dat verwacht dat de markt zal gaan afzwakken is met 7%-punt gestegen naar 17%. Daarentegen verwacht 11% van de zzp'ers in de algemene bouw dat de markt zal aantrekken (-1%-punt). De meeste zzp'ers verwachten dat de markt op het huidige niveau zal blijven.

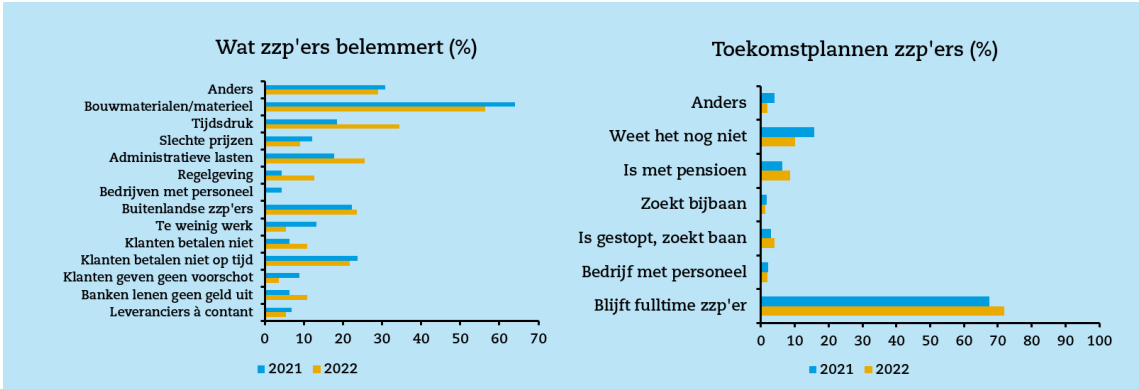

4.6 Belemmeringen en toekomstplannen

Merendeel zzp'ers ervaart geen belemmeringen, meerderheid blijft zzp'er

Van de zzp'ers in de algemene bouw ondervindt 62% geen belemmeringen bij de uitvoering van het beroep. Dit aandeel is met 10%-punt gedaald ten opzichte van een jaar geleden. Indien er wel belemmeringen werden ondervonden, was problematiek met de aanvoer van bouwmaterialen of materieel de voornaamste reden (56%). Overige knelpunten die zzp'ers ondervonden waren tijdsdruk (35%), administratieve lasten (26%) en concurrentie van buitenlandse zzp'ers (24%).

Van de zzp'ers in de algemene bouw verwacht 9% over een jaar met pensioen te gaan. Daarnaast verwacht 4% over een jaar te zijn gestopt als zzp'er en een baan te zoeken. Van de zzp'ers weet 10% echter nog niet wat de toekomstplannen zijn. Desondanks verwacht 72% van de zzp'ers over een jaar nog steeds aan het werk te zijn als zzp'er.

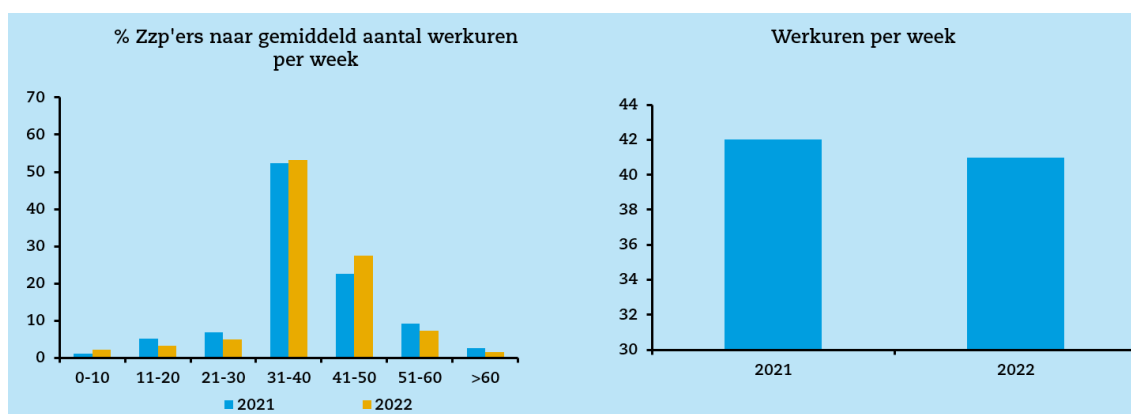

5 Gespecialiseerde bouw

5.1 Gewerkte uren per week

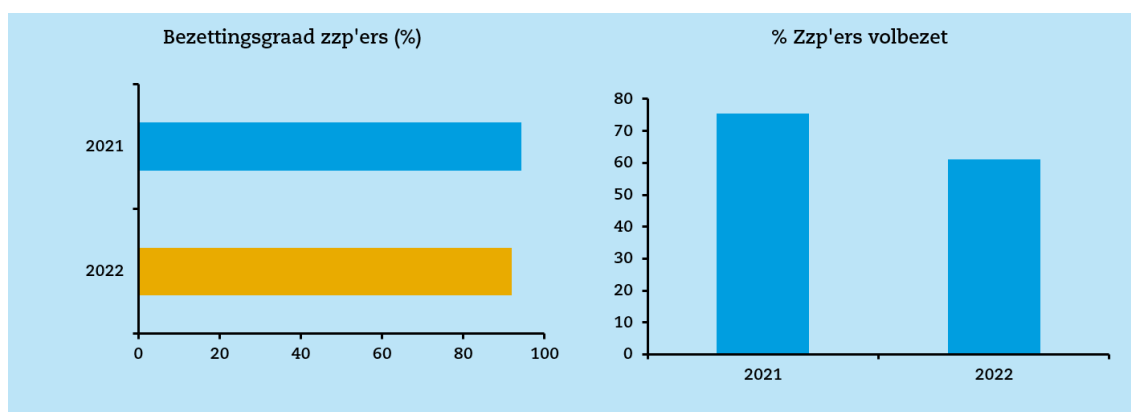
Aantal gewerkte uren gedaald

In de gespecialiseerde bouw is het gemiddeld aantal gewerkte uren per week in 2022 met één uur per week gedaald ten opzichte van 2021. Zzp'ers in de gespecialiseerde bouw werkten gemiddeld 41 uur per week. Meer dan de helft van de zzp'ers werkte tussen 31 en 40 uur per week. Daarnaast werkte 37% van de zzp'ers meer dan 40 uur per week. Van alle deelsectoren ligt het aantal gewerkte uren per week het hoogst in de gespecialiseerde bouw.

Bezettingsgraad gedaald

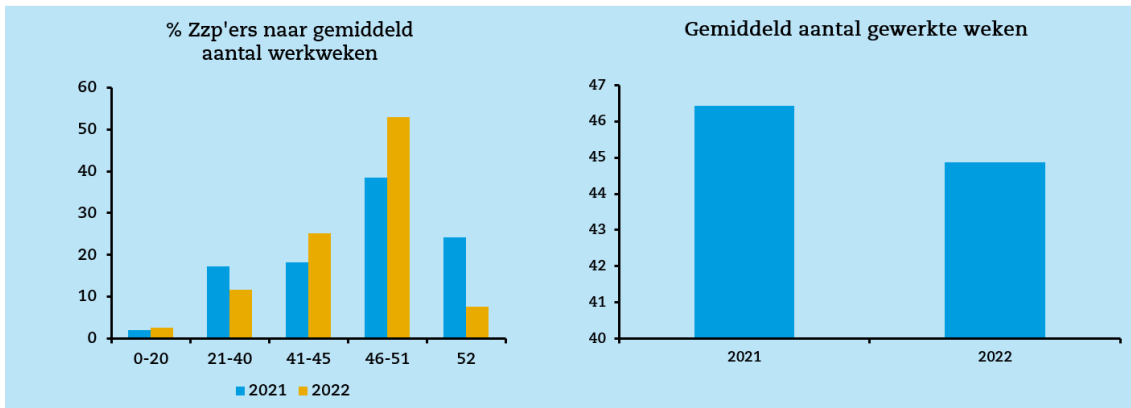
In de gespecialiseerde bouw kwam de bezettingsgraad van zzp'ers in 2022 uit op 92%, een daling van 2%-punt ten opzichte van 2021. Het aandeel zzp'ers dat aangaf volledig bezet te zijn is met 14%-punt gedaald naar 61%.

5.2 Gewerkte weken

Aantal gewerkte weken gedaald

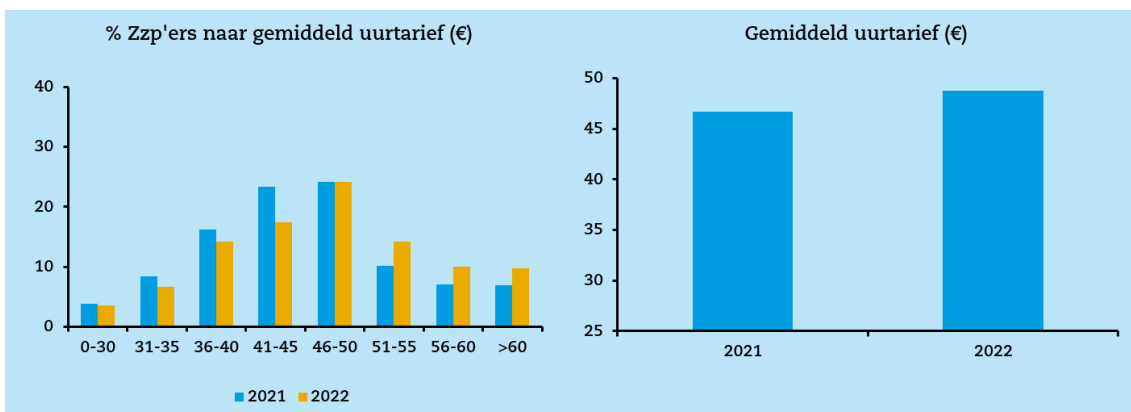
Het gemiddeld aantal gewerkte weken in de gespecialiseerde bouw is in 2022 met anderhalve week gedaald ten opzichte van 2021. Zzp'ers werkten gemiddeld 45 van de 52 weken. Van de zzp'ers heeft 8% alle 52 weken gewerkt in 2022 (-16%-punt). Ruim de helft van de zzp'ers in de gespecialiseerde bouw heeft tussen 46 en 51 weken gewerkt. Dit aandeel is met 15%-punt toegenomen ten opzichte van 2021.

5.3 Uurtarieven

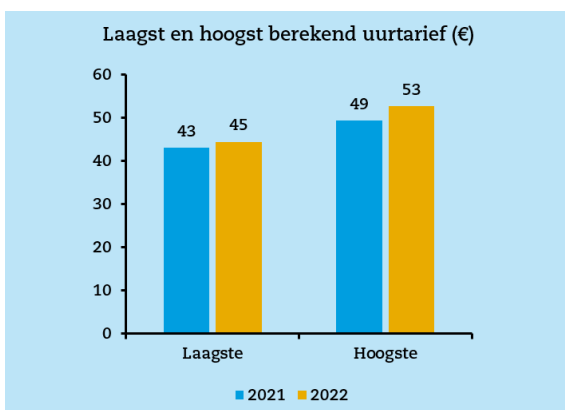
Uurtarief gestegen

Het gemiddelde uurtarief van zzp'ers in de gespecialiseerde bouw is in 2022 met ongeveer € 2,50 gestegen ten opzichte van 2021. Zzp'ers hanteerden een uurtarief van gemiddeld € 49. Het aandeel zzp'ers dat een uurtarief hanteerde hoger dan € 50 bedroeg 34%. Daarentegen hanteerde 24% een uurtarief van maximaal € 40 (-5%-punt). Van de zzp'ers in de gespecialiseerde bouw hanteerde 10% het lage uurtarief (≤ 30).

Gemiddelde spreiding uurtarief sterk gestegen

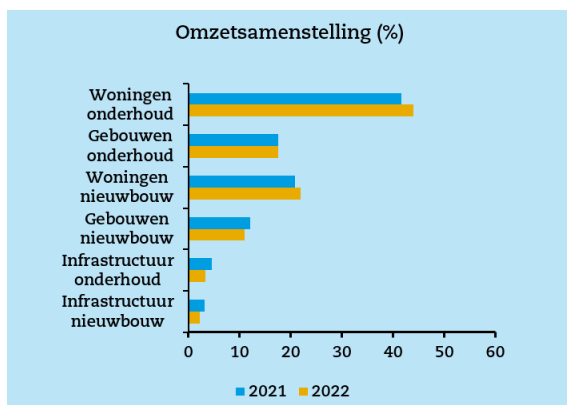
Het hoogst gehanteerde uurtarief van zzp'ers in de gespecialiseerde bouw is in 2022 met ongeveer € 3 gestegen ten opzichte van 2021 en kwam uit op € 52,50. Het laagst gehanteerde uurtarief steeg met € 1,50 naar € 44,50. Het verschil tussen beide tarieven, de gemiddelde spreiding, steeg hierdoor met € 1,50 naar ongeveer € 8.

5.4 Omzet en bruto inkomen

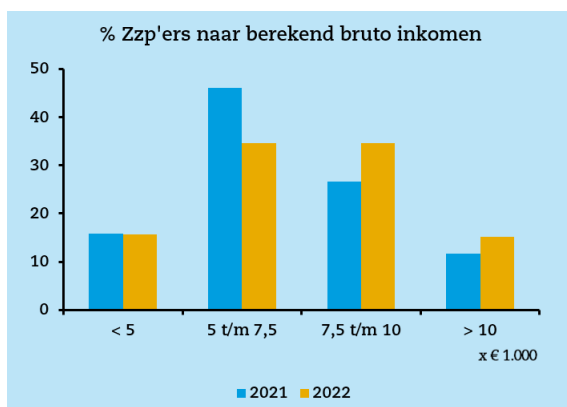
Omzet licht gedaald

De berekende omzet per zzp'er (op basis van het aantal gewerkte uren, gewerkte weken en het uurtarief) is in 2022 met 1,4% gedaald ten opzichte van 2021. Het grootste deel van de omzet kwam voort uit onderhoud van woningen en gebouwen (62%). Dit aandeel is met 3%-punt gestegen ten opzichte van 2021. Daarnaast kwam nog eens een derde van de omzet voort uit nieuwbouw van woningen en gebouwen.

Bruto inkomen fors gestegen

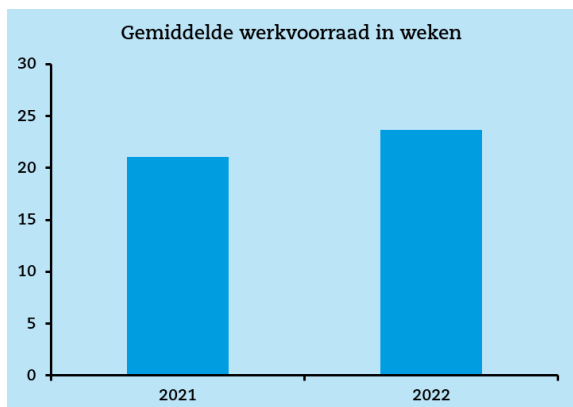
Het gemiddelde bruto maandinkomen van zzp'ers in de gespecialiseerde bouw is in 2022 met ongeveer € 700 toegenomen ten opzichte van 2021. Gemiddeld verdienen zzp'ers ongeveer € 7.600 per maand. De stijging in het inkomen kan worden verklaard doordat het aandeel zzp'ers dat meer dan € 7.500 verdiende met 12%-punt is gestegen naar 50%. Daarentegen is het aandeel zzp'ers dat tussen € 5.000 en € 7.500 per maand verdiende sterk gedaald (-11%-punt) naar 35%.

5.5 Orderportefeuille

Werkvoorraad toegenomen

De gemiddelde werkvoorraad van zzp'ers in de gespecialiseerde bouw kwam uit op 23½ week en is daarmee met anderhalve week gestegen ten opzichte van een jaar geleden. Drie op de tien zzp'ers gaf aan dat de werkvoorraad hoger is dan een jaar geleden, terwijl 27% aangaf dat de werkvoorraad is gedaald.

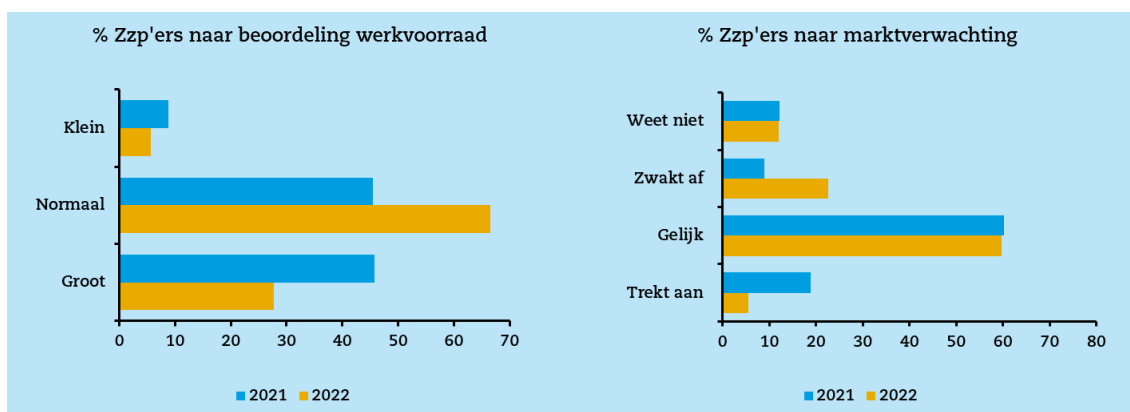

Werkvoorraad op normaal niveau, marktverwachting verslechterd

Van de zzp'ers in de gespecialiseerde bouw beoordeelde 28% de werkvoorraad als groot voor de tijd van het jaar. Dit aandeel daalde met 18%-punt ten opzichte van een jaar geleden.

Daarentegen beoordeelde 6% van de zzp'ers de werkvoorraad als klein (-3%-punt).

Het aandeel zzp'ers dat verwacht dat de markt zal gaan afzwakken is met 14%-punt gestegen en kwam uit op 23%. Het aandeel zzp'ers dat verwacht dat de markt zal gaan aantrekken is gedaald en bedroeg 6% (-13%-punt). De meeste zzp'ers verwacht dat de markt op het huidige niveau zal blijven.

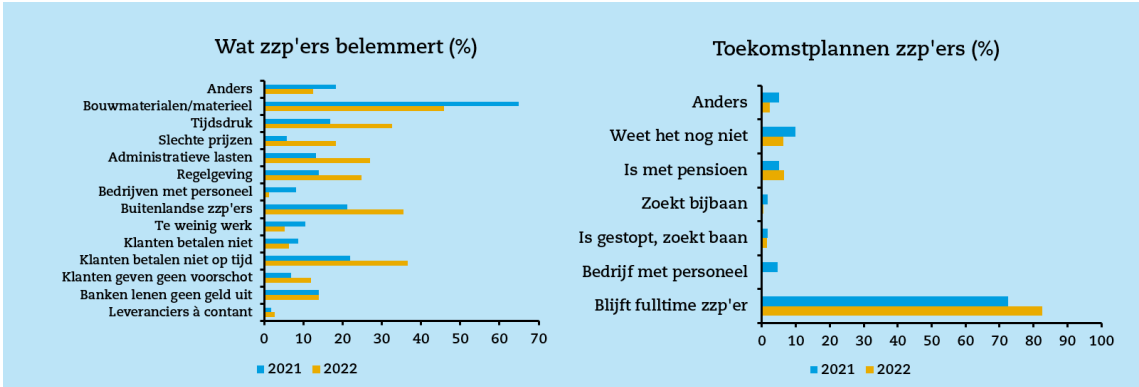
5.6 Belemmeringen en toekomstplannen

Merendeel zzp'ers ervaart geen belemmeringen, meerderheid blijft zzp'er

Van de zzp'ers in de gespecialiseerde bouw gaf 72% aan geen belemmeringen te ondervinden bij de uitvoering van het werk. De zzp'ers die hebben aangegeven belemmeringen te ondervinden gaven hiervoor met name problematiek bij de aanvoer van bouwmaterialen of materieel (46%), klanten die niet op tijd betalen (37%), concurrentie van buitenlandse zzp'ers (36%) en tijdsdruk (33%) aan als reden.

Van de zzp'ers in de gespecialiseerde bouw gaf 7% aan over een jaar met pensioen te gaan.

Daarnaast weet 6% nog niet wat de toekomstplannen zijn. Desondanks blijft 83% van de zzp'ers de komende tijd als zzp'er doorwerken.

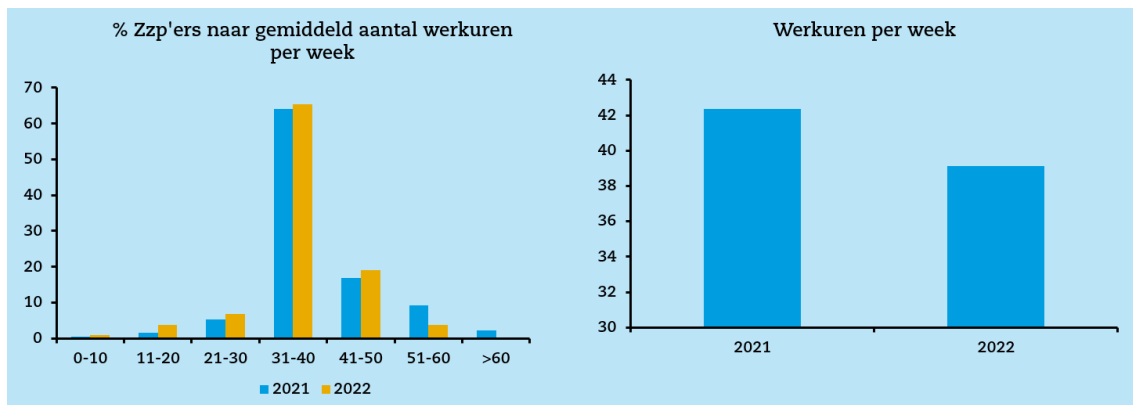

6 Grond-, water- en wegenbouw

6.1 Gewerkte uren per week

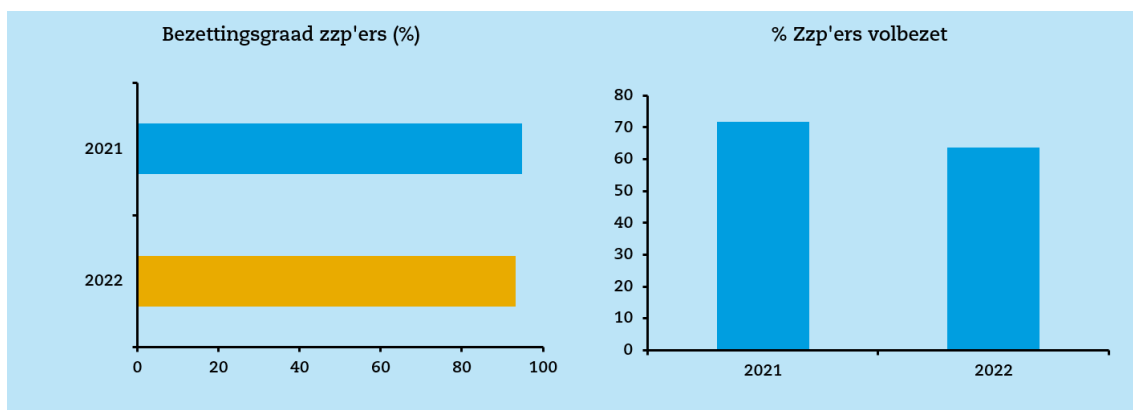
Aantal gewerkte uren gedaald

In de grond-, water- en wegenbouw is het gemiddeld aantal gewerkte uren per week in 2022 met ruim drie uren afgenomen ten opzichte van 2021. Gemiddeld werkten zzp'ers in de gww 39 uur per week. Ongeveer twee derde van de zzp'ers werkte tussen 31 en 40 uur per week. Het aandeel zzp'ers dat meer dan 40 uur per week werkte is afgenomen en kwam uit op 23% (-6%-punt).

Bezettingsgraad gedaald

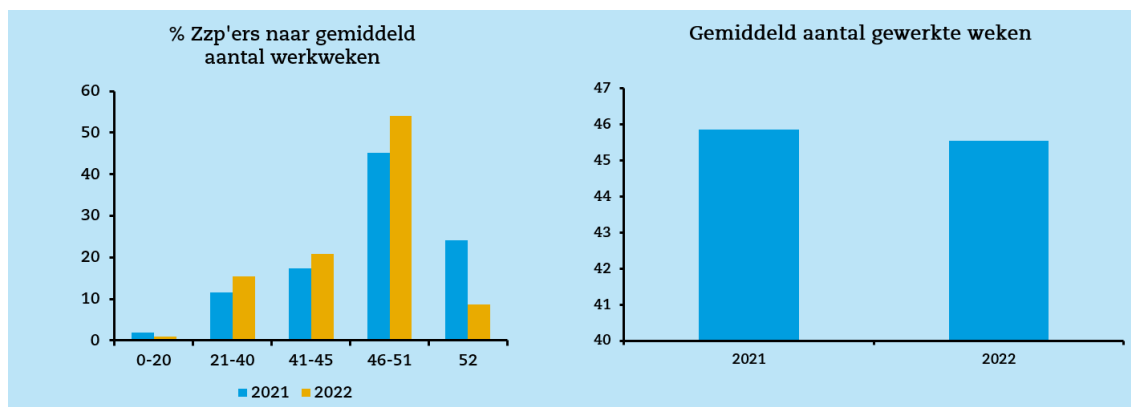
In de grond-, water- en wegenbouw is de bezettingsgraad van zzp'ers in 2022 met 2%-punt afgenomen en kwam uit op 93%. Daarmee is de bezettingsgraad van zzp'ers in de bouw in de gww het hoogst. Van de zzp'ers gaf 64% aan volledig bezet te zijn. Dit aandeel is sterk afgenomen ten opzichte van 2021 (-8%-punt).

6.2 Gewerkte weken

Aantal gewerkte weken licht gedaald

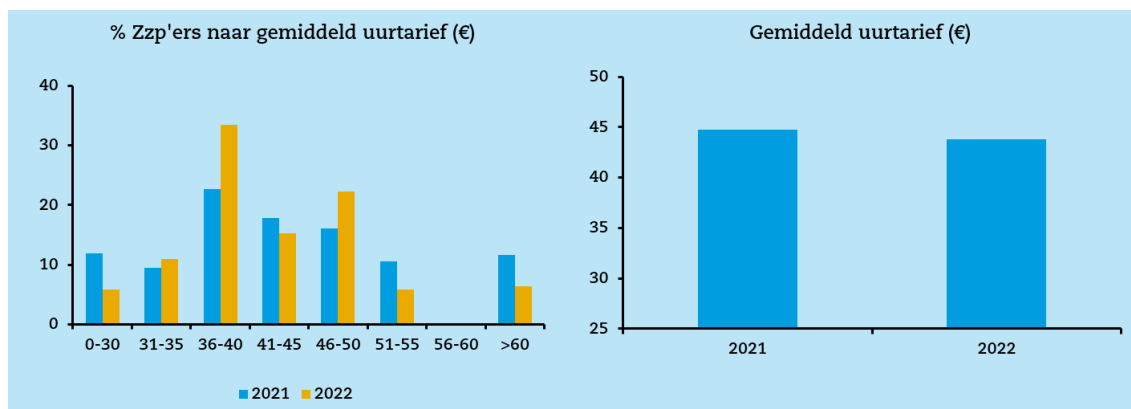
Het gemiddeld aantal gewerkte weken van zzp'ers in de grond-, water- en wegenbouw is in 2022 met ongeveer een halve week gedaald ten opzichte van 2021. Zzp'ers in de gww werkten gemiddeld 45½ van de 52 weken. Van de zzp'ers gaf 9% aan alle 52 weken te hebben gewerkt. Dit aandeel is sterk afgenomen ten opzichte van 2021 (-15%-punt). De meerderheid, namelijk 54% van de zzp'ers in de gww werkte tussen 46 en 51 weken (+9%-punt).

6.3 Uurtarieven

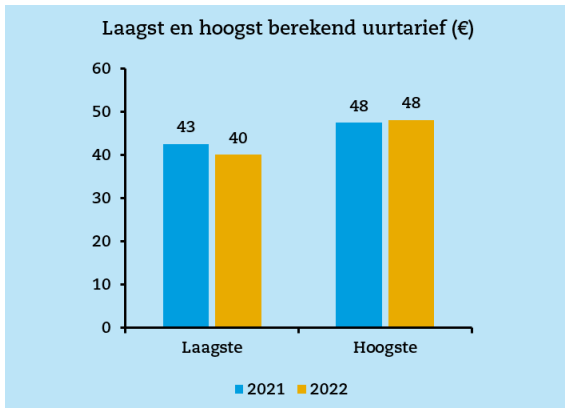
Uurtarief licht gedaald

Het gemiddelde uurtarief in de grond-, water- en wegenbouw is in 2022 met ruim € 0,50 gedaald ten opzichte van 2021. Daarmee kwam het gemiddelde tarief uit op € 44 per uur. Het aandeel zzp'ers dat meer dan € 50 per uur verdiende is met 10%-punt afgenomen ten opzichte van 2021 en kwam uit op 12%. Het aandeel zzp'ers dat tussen € 36 en € 40 per uur verdiende is daarnaast met 11%-punt gestegen naar ongeveer een derde. Het lage uurtarief (\leq € 30) werd door 6% van de zzp'ers in de gww gehanteerd (-6%-punt).

Gemiddelde spreiding uurtarief sterk gestegen

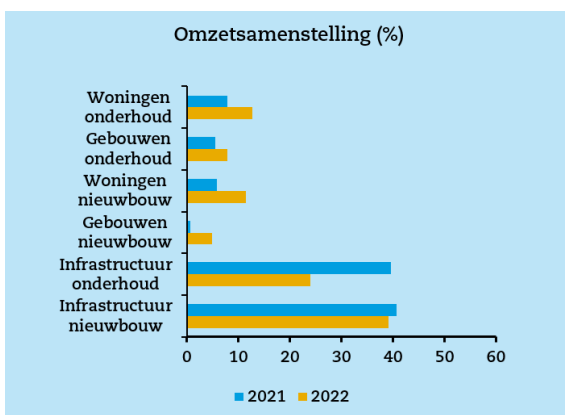
Het laagste uurtarief van zzp'ers in de grond-, water- en wegenbouw is in 2022 met € 2,5 gedaald ten opzichte van 2021 en kwam uit op ongeveer € 40. Het hoogste tarief steeg met ruim € 0,50 en kwam uit op € 48. Als gevolg is de gemiddelde spreiding, oftewel het verschil tussen beide tarieven, met ongeveer € 3 toegenomen naar € 8.

6.4 Omzet en bruto inkomen

Omzet sterk afgenomen⁴

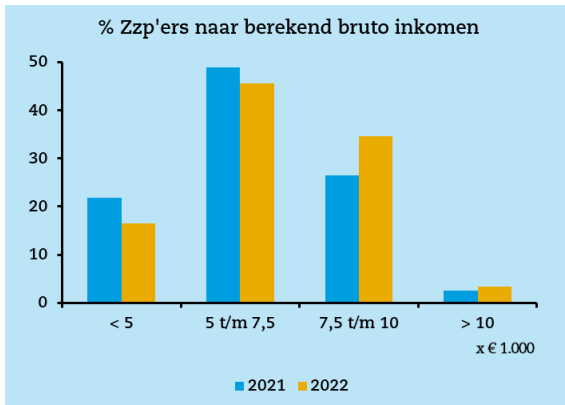
De berekende omzet per zzp'er (op basis van het aantal gewerkte uren, gewerkte weken en het uurtarief) in de gww is in 2022 met bijna 10% afgenomen ten opzichte van 2021. Ongeveer 60% van de omzet van zzp'ers in de gww kwam in 2022 voort uit onderhoud en nieuwbouw van infrastructuur. Dit aandeel is met 17%-punt gedaald ten opzichte van 2021. Daarnaast kwam 21% van de omzet in de gww voort uit onderhoud van woningen en andere gebouwen.

Bruto inkomen stabiel

Het gemiddelde bruto inkomen in de gww is in 2022 ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van 2021. Zzp'ers in de gww-sector verdienden gemiddeld € 6.550 per maand. Van de zzp'ers in de grond-, water- en wegenbouw verdiende ruim een derde tussen € 7.500 en € 10.000 per maand. Dit aandeel is met 8%-punt toegenomen ten opzichte van 2021. Daarnaast verdiende 17% van de zzp'ers minder dan € 5.000 per maand (-5%-punt).

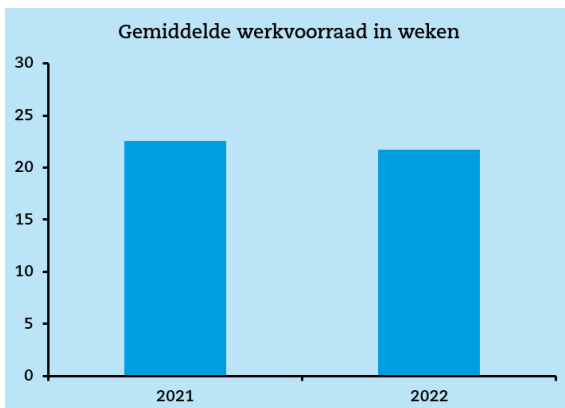
⁴ Door de beperkte omvang van de responsgroep van zzp'ers werkzaam in de grond-, water- en wegenbouw, treden in deze deelsector vaak grotere schommelingen op dan in de algemene bouw en in de gespecialiseerde bouw. Dit geldt met name voor het gemiddelde uurtarief, de maandomzet, het bruto maandinkomen en de gemiddelde werkvoorraad.

6.5 Orderportefeuille

Werkvoorraad gedaald

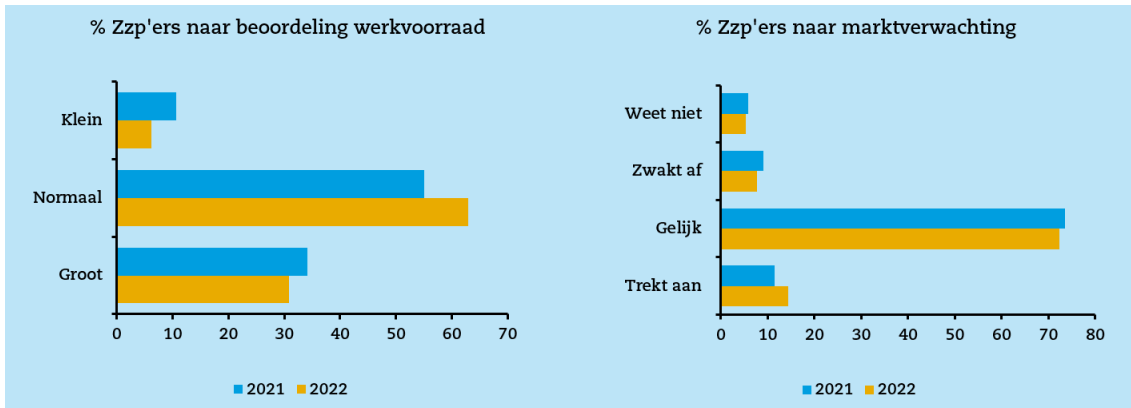
De gemiddelde werkvoorraad van zzp'ers in de gww kwam uit op 21½ week en ligt daarmee ongeveer een week lager dan een jaar geleden. Van de zzp'ers in de gww gaf bijna een derde aan dat de werkvoorraad is gestegen ten opzichte van vorig jaar. Daarnaast gaf 12% aan dat de werkvoorraad is afgenomen.

Werkvoorraad op normaal niveau, marktverwachting gelijk gebleven

Van de zzp'ers in de infrastructuur beoordeelde 31% de werkvoorraad als groot. Dit aandeel ligt iets lager dan vorig jaar (-3%-punt). Daarnaast beoordeelde 6% van de zzp'ers de werkvoorraad als klein voor de tijd van het jaar (-5%-punt).

De marktverwachtingen van zzp'ers in de gww zijn ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van een jaar geleden. Het aandeel zzp'ers dat verwacht dat de markt zal aantrekken is met 2%-punt gestegen naar 14%. Tegelijkertijd daalde het aandeel zzp'ers dat verwacht dat de markt zal afzwakken met 1%-punt naar 8%. Ruim 70% van de zzp'ers verwacht dat de markt op het huidige niveau zal blijven.

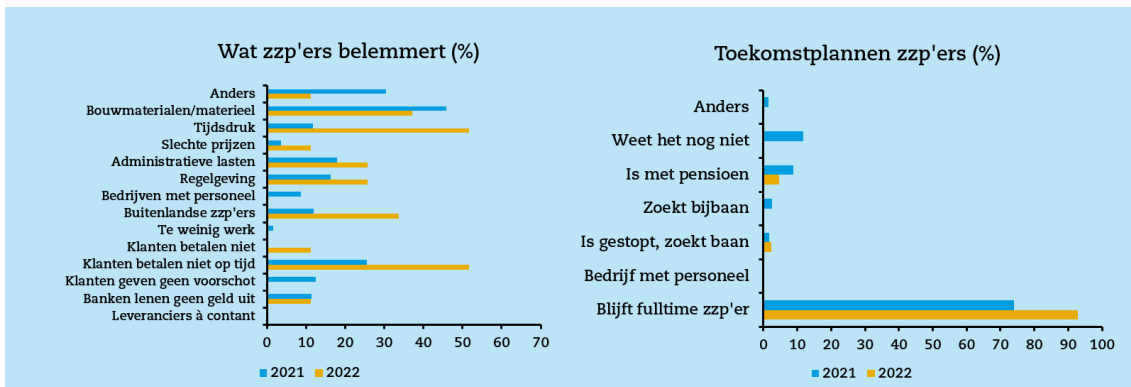

6.6 Belemmeringen en toekomstplannen

Merendeel zzp'ers ervaart geen belemmeringen, meerderheid blijft zzp'er

Van de zzp'ers in de gww gaf 79% aan geen belemmeringen te ondervinden bij het uitvoeren van hun beroep. Dit is 7% punt meer dan een jaar geleden. Zzp'ers die aangaven belemmeringen te ondervinden noemden met name tijdsdruk en klanten die niet op tijd betaalden als oorzaak (beide 52%). Daarnaast werd ook problematiek bij de aanvoer van bouwmaterialen of materiaal (37%) en concurrentie van buitenlandse zzp'ers (34%) vaak genoemd.

Van de zzp'ers in de gww gaf 5% aan over een jaar met pensioen te gaan. Daarnaast gaf 5% van de zzp'ers aan over een jaar gestopt te zijn als zzp'er en een baan te zoeken. Desondanks blijft 93% van de zzp'ers in de gww de komende tijd als zzp'er werken.

Bijlage

Voor het onderzoek is een steekproef getrokken van iets meer dan 20.000 zzp'ers uit een populatie van ongeveer 191.000 zzp'ers die stonden ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel in Nederland. De steekproef is gestratificeerd naar drie sectortypen conform de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) 2008 van het CBS. De responsgroep is ten opzichte van de steekproef representatief naar sectortype. De omvang van de respons is gebruikelijk voor onderzoeken onder kleine ondernemers en ligt in lijn met die van eerdere onderzoeken onder zzp'ers. De uitkomsten zijn naar sector en naar het totaal van de populatie gewogen.

Tabel A Samenstelling populatie, steekproef en responsgroep naar sectortype

Sectortype	Populatie*	%	Steekproef	%	Respons- groep	%
Algemene bouw (SBI 41)	80.434	42	7.600	38	249	38
Grond-, water- en wegenbouw (SBI 42)	16.441	9	3.620	18	104	16
Gespecialiseerde bouw (SBI 43)	94.427	49	8.908	44	307	46
Totaal	191.302	100	20.128	100	660	100

* Betreft het aantal zzp'ers dat in 2022 in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel stond ingeschreven

Bron: EIB en KvK

Tabel B Samenstelling steekproefpopulatie en responsgroep naar regio, procenten

Regio	Steekproef	Responsgroep
Noord (Groningen, Friesland, Drenthe)	10	11
Oost (Overijssel, Gelderland, Flevoland)	20	21
West (Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht)	45	42
Zuid (Zeeland, Noord-Brabant, Limburg)	25	26
Totaal	100	100

Bron: EIB

Begrippenlijst

Berekende omzet

Omzet berekend op basis van het aantal gewerkte uren per week, gewerkte weken per jaar en het gehanteerde uurtarief in 2022.

Bezettingsgraad

Het werkelijk aantal gewerkte uren afgezet tegen dat wat mogelijk geweest zou zijn bij volledige bezetting.

Bruto inkomen

Gemiddeld aantal gewerkte uren per week keer het gemiddeld aantal gewerkte weken, vermenigvuldigd met het gemiddelde uurtarief (arbeidsinkomen inclusief overhead, exclusief inkoop).

Uurtarief

Gemiddeld bruto uurtarief, inclusief opslagen algemene kosten, risico en winst.

eib

Economisch Instituut
voor de Bouw

Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00
eib@eib.nl
www.eib.nl